

A "megfelelőség" igazolása, avagy van-e rajta sapka?

Az elmúlt lapszámban a fogyasztóvédelem rovatban megjelent írások témájához szeretném hozzáfűzni megjegyzéseimet, gondolatmenetemet, mely alapján talán eldönthető, hogy van-e értelme az ellenőrzéseknek, a rendszabályok betartásának.

A "Van rajta sapka, nincs rajta sapka" című írás nagyon jól megvilágítja a rendeletek eltérő előírásai miatt a termékforgalmazó helyeken kialakult helyzetet. Nem szeretnék részletekbe bocsátkozni, konkrét termékek esetén utána lehet nyomozni az elvárásoknak.

Ki szeretném említeni azonban, hogy a rendeletek egyes megfogalmazásai - pl. az áru rendelkezéséről függően -, igen eltérő szabályozások alá vonnak egyes termékeket attól függően, hogy milyen felhasználási célra árulják őket. Itt tehát már egy elnevezés, névmegjelölés is magával hozhat egy várakozást a termékkel szemben. A szavainknak tehát nagy súlya van!

A "fűrészelt fa szelvényáru" megnevezéstől a laikus csupán egy általános, az alapanyagtól elvárható alaptulajdonságot, és némi párhuzamosságot vár el. A képzelet azonosíthatja egy mező széli oszlopokra szegezett telekkelhatárolás alapanyagával. Ha ezt az anyagot "asztalosipari fűrészárúnak" hívom, már az asztalosipar számára alkalmas méretpontosságot, és némi ággöcsmentességet is feltételeznek a vásárlók, amely igen szépen mutat egy tömörfa polc, vagy ágyoldal mintázatáé. Mindjárt más a "gerenda" megfogalmazás mögött lévő tartalom, mert ez tartószerkezeti építészeti elemet feltételez, és igen magas szilárdsági, tartóssági

elvárások is vonatkoznak rá. És mint tartószerkezeti elem, a keresztmetszeti méretek kiválasztásához, a megfelelő alkalmazásához a szilárdsági osztályba sorolása, illetve a tetőszerkezeti megoldások, kapcsolatok "émiztetése", Építőipari Műszaki Engedélyeztetése szükséges.

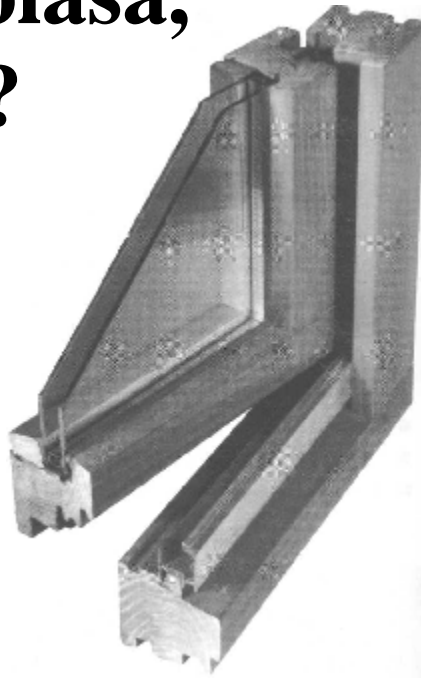
Nem véletlen tehát az eltérő eljárás és az eltérő szabályok használata - sok esetben ugyanazon a terméken -, a felhasználás módjától függően. Milyen célra adom el, milyen célra alkalmas a termék? Jogosan eltérő a bútorasztalosipari és az épületasztalosipari szabályozás? Átlátjuk-e a szabályokat, követni tudtuk-e az elvárások (új, európai) változásait? Megfelelőek a szabályok? Nehéz kérdések ezek, hiszen hónapról hónapra újabb rendeletek és szabványok sora adja az újabb és újabb szabályokat, több esetben egy-két évig együtt él egymás mellett két szabályrendszer.

Azonban a tanúsítványok, megfelelőségi igazolások meglete bizonyítja adott szabályok betartását, a benne lévő szabály- és szabványhivatkozások rögzítik a termelők, termékgyártók által követett játékszabályokat. A terméket felhasználók reklamációjáival szemben pedig ez egy hatékony védekezési fegyver.

Az ellenőrzések pedig a szabályok áthágását hivatottak kiszűrni. Ha pedig "senki" nem tartja be őket (!?), akkor hogyan alakítható ki rendszer? Ha nincs szabályrendszer, akkor van szokvány. Rögzítsük ezt, és legyen ebből szakmai irányelv, amelyet a verseny tisztasága érdekében be lehet tartatni!

Egy másik fontos kérdés, melyet a cikk feszeget, az alapanyag, az előgyártott alkatrész és késztermék fogalmakkal érzékeltethető.

A fűrészárú alapanyagok, és a fafaj tulajdonságaival jellemezhető, többféle felhasználási célra forgalmazottak.

Az élfá, tömbösített fríz néven forgalmazott termék felhasználási területe azonban jól meghatározott, így igen jól azonosíthatók a rá vonatkozó szabályok. (Van rá termék irányelv, tanúsítási gyakorlat.) Továbbra is fennmarad azonban az ezekre a félkész termékekre vonatkozó dilemma: "Kész"termék, vagy alapanyag? Értelmezhető-e rá egy rendeletben rögzített építési termék fogalom, vagy sem? A jelenlegi értelmezés szerint - mert építménybe állandójelleggel beépített -, a válasz igen.

Az ablak, ajtó késztermékek esetében nem kérdés a megfelelőségi igazolás eljárása. A magyar és európai szabályok régóta rögzítettek. Most azonban már számon is kéri a szállítói megfelelőségi nyilatkozatokat.

Az ellenőrzések során a mentsvár csupán a szabályok betartása és a saját tájékozottságunk lehet. Nem elégséges ez, ha eddig nem olvasott szabályokat kérnek számon rajtunk. A rendeletekre és a szabványokra az útmutatók, vevőtájékoztatók, megfelelőségi nyilatkozatok átdolgozásával meg kell adni a választ. Ez most akár pénztárcakímélőnek is nevezhető megoldás, az ellenőrzések tükrében.

Papp Imre
okl. faipari mérnök
vizsgáló mérnök - ÉMI Kht.